

2016. a. neljateistkümnes inimõiguste ümarlaud

Koosoleku protokoll

Kuupäev: 14. jaanuar 2016

Asukoht: Välisministeerium,

Koosoleku juhatajaks: Aet Kukk (Inimõiguste Instituut)

Osalesid: Liivi Pehk (Soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise volinik), Karmen Laus ja Jaanus Kirikmäe (Välisministeerium), Merle Pajus (ENUT), Helika Saar (Eesti Lastekaitse Liit), Sandra Vokk (SA Unitas), Eve Alte (Rahvusvaheline Migratsiooniorganisatsioon), Mall Hellam (Avatud Eesti Fond), Eha Reitelmann (Eesti Naisteühenduste Ümarlaud), Maritte Matiisen (Eesti NATO Ühing), Jaak Prozes (SA Fenno Ugria), Kari Käsperja, Johannes Merilai (SA Inimõiguste Keskus), Aet Kukk ja Kai Reinfeldt (Inimõiguste Instituut).

Protokollis: Kai Reinfeldt (Inimõiguste Instituut).

Päevakava:

1. Välisministeerium: Eesti tegevusest IÕN-s ning eesseisev Eesti perioodiline inimõiguste ülevaade(UPR24) Genfis 19.01.2016.
2. Avatud Eesti Fond- lühike ülevaade 2016 a tegevustest;
3. SA Inimõiguste Keskus- lühike ülevaade 2016 a tegevustest;
4. MTÜ Lastekaitse Liit- LÕK täiendava aruandega seonduvast, tõlgitud Lapse Õiguste Komitee üldkommentaariidest ja 2016 plaanidest;
5. Eesti NATO Ühing - ÜRO võttis hiljuti vastu uue resolutsiooni nr 2250 - NOORED, RAHU JA JULGEOLEK;
6. SA Fenno Ugria- lühike ülevaade 2016 a tegevustest;
7. ENUT- lühike ülevaade 2016 a tegevustest;
8. SA Unitas - Inimõiguste teemaala Arvamusfestivalil 2016;
9. Eesti Naisteühenduste Ümarlaud - teeb ülevaatliku lühitutvustuse organisatsioonist;
10. Võrdõigusvolinik- lühike ülevaade 2016 a tegevustest.
11. IOM - lühike ülevaade 2016 a tegevustest;
12. Inimõiguste Instituut - lühike ülevaade 2016 a tegevustest;

Kokkuvõte

Eelmisel kohtumisel, 22.10. 2015 kutsus Välisministeerium Inimõiguste Ümarlauda enda juurde, et ühtlasi pakkuda Inimõiguste ümarlauale kokkusaamise kohta ning samas tutvustada ka 19. Jaanuaril Genfis Eesti perioodiline inimõiguste ülevaadet (UPR24) .

1. Välisministeerium

Uuel aastal jätkatakse ÜROs samade põhiteemadega: naiste ja laste õigustega. Uueks eesmärgiks tõstatada inimõiguste teemasid ka üldisemalt välispoliitikas. 2016. aastal on Eesti UNICEFi nõukogu president. 19. jaanuar seisab ees Eesti perioodiline inimõiguste ülevaade (UPR24) Genfis, ülekanne on Eesti aja järgi 15.30 ja sündmus on Internetis vaadatav. Sel aastal saab 20 aastat sellest, kui Eesti liitus ÜRO inimõiguste konventsiooniga ning maist novembrini on Eesti Euroopa Nõukogu eesistuja. Mõlemaga seoses mõeldakse ühiste tegevuste peale aprillis.

2. Avatud Eesti Fond

2016. aastal jätkatakse kahe peamise suunaga: 1) avatud valitsemine: dialoogi loomine, kaasamine, suurem IKT vahendite kasutamine; 2) põhiõigused ja sotsiaalne sidusus. Plaanis on rohkem läbikäimist ka erasektoriga. Jaanuaris on tulekul Vene "musta raha" liikumist EL-is ja piiriülest korruptsiooni käsitlevate raportite esitlus. Sel aastal avalikke rahastuskonkursse oodata ei ole. 21. – 22. aprill korraldatakse Tallinnas inimõiguste teemadega tegelevate doonororganisatsioonide ühenduse Ariadne aastakonverents.

3. Inimõiguste Keskus

Detsembris valmis inimõiguste aruanne „Inimõigused Eestis 2014-2015“, nagu ikka, tuleb uus aruanne ka 2016. aastal. 13. aprill on mitmekesisuse päev, plaanis korraldada teemakohane üritus.

4. Lastekaitse Liit

Ees ootab lapse õiguste konventsiooni aruande esitlus Genfis. 2016.aastal saab konventsiooni vastuõtmisest Eestis 25 aastat. Jätkatakse ÜRO Lapse Õiguste Komitee kommentaaride tõlkimist eesti keelde, samuti jätkatakse Kiusamisvaba Kooli ja Lasteaiaga – oodata on palju uusi programmiga liitujaid. Edasi tegeletakse lapse õiguse õppemoodulite väljatöötamisega ning toimub ka iga-aastane aastakonverents.

5. Eesti NATO ühing

Igaaastastele ÜRO resolutsioonile 1325 pühendatud ümarlaudade asemel on sel aastal plaanis üks suurem konverents 11. märtsil. Plaanis on alustada tegevusi ja panna kirja ideid ka seoses ÜRO resolutsiooniga „Noored, rahu ja julgeolek“. Jätkuvad kevad-, suve- ja sügiskoolid õpetajatele, sel aastal plaanis eraldi üritused vene koolide õpetajatele.

6. Fenno Ugria

2016. on Soome-ugri rahvaste maailmakongressi aasta, mis toimub 15.-17. juunini Lahtis, Soomes. Tänavu möödub 20 aastat ka Fenno Ugria taastamisest. Oktoobris plaanis tegevusi seoses hõimupäevaga.

7. Eesti Naisuurimus- ja Teabekeskus

Kevadel ootavad ees võrdse palga päev aprillis ning soolise võrdõiguslikkuse edendamise kevadkonverents. Sel aastal on veel fookuses töökuulutustes palganumbri väljatoomine ja avalikustamine ning pensionireform (vanemaealised töötajad).

8. Unitas

Jätkavat totalitaarsete režiimide teemaga ning projektiga Kogu Me Lugu . 25. märtsil esitletakse uut Kogu Me Lugu ajalooportaali. Käivad ettevalmistused Eesti Vabariik 100 aastaks ning kokku pannakse Kogu Me Lugu teemalisi õppematerjale. Oodata on Okupatsioonide Muuseumi „uut nägu“, juunis korraldatakse koos Inimõiguste Instituudiga juuniküüditamise 75. aastapäevateemaline üritus või mälestuspäev. Töös on lähiajalugu puudutav programm noorsootöötajatele, otsitakse partnereid koolituste koos tegemiseks. Plaanis on ka projekt (rahastusotsus veel selgub) lähiajaloo valikkursuse loomiseks vene ja slaavi identiteedist Baltikumis. Projekt oleks suunatud Eesti ja Läti venekeelsetele noortele ja koolidele. Panevad jaanuari jooksul kokku idekontseptsiooni ühtse inimõiguste teemaala loomiseks Arvamusfestivalil. Sel aastal möödub 25 aastat taasiseseisvumisest ning Islandil on plaanis erinevaid sündmusi seoses sellega, et Island oli esimene riik, kes Eesti iseseisvust tunnustas. Võiks koos planeerida Islandi-teemalisi tegevusi ka siin.

9. Eesti Naisteühenduste Ümarlaud

Tegelevad suurema rahastuse leidmisega oma tegevustele, põhisuundadeks jätkuvalt naistevastase vägivalda teemad ning sooteadlikkus hariduses. 5. veebruaril konverents.

10. Võrdõigusvoliniku Kantselei

Sel aastal lõppeb Norra fondide rahastus võrdõigusvoliniku kantseleile ning töötajate arv väheneb, samas töö hulk kasvab. Kindlasti on plaanis jätkata trükiste väljaandmist töötajatele ning puuetega inimestega seoses.

11. IOM

Tööd seoses praeguse nn. pagulaskriisiga jätkub. Kuni 2017 lõpuni jätkub kohanemisprogramm kaitseajajatele Eestis. Veel kolm aastat kestab kolmandate riikide kodanike kodumaale aitamise programm. Hetkel suur rõhk Ukraina kodanikega tegelemisel. Võimalik, et tegeletakse Gruusia algatusel välja käidud projektiga, mille abil saab kvalifitseeritud töötajad tulla Eestisse. 20. juunil on rahvusvaheline pagulaspäev.

12. Inimõiguste Instituut

Jätkatakse iga-aastase Inimõiguste Aastakonverentsiga, novembris on plaanis mitme organisatsiooniga koostöös laste õiguste teemaline konverents. Käimas on mitu

rahvusvahelist projekti Kõrgõzstanis ning Ukrainas (krimmitatarlastega), plaanis on ka lastele mõeldud „Kompassi“ tõlkimine. Inimõigusteteemalised rändnäitused rändlevad edasi, plaanis on need ka digitaliseerida.

Muud küsimused

16.30.Koosoleku lõpetamine

Järgmise ümarlaua korraldab Sa Fenno Ugria, mis peaks toimuma vahemikus aprill-juuni 2016.